

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Změna postavení věřitelů úpadce ve světle novely insolvenčního zákona

V návaznosti na rozhodnutí Ústavního soudu byla vypracována a v březnu tohoto roku úspěšně prošla legislativním procesem novela insolvenčního zákona. Hlavní novinkou, kterou novela přináší je znovuzavedení popěrného práva přihlášených věřitelů, které může do značné míry ovlivnit průběh a dobu trvání insolvenčního řízení. Popěrným právem se rozumí právo insolvenčního správce, dlužníka a nově i věřitele na popření pravosti, výše nebo pořadí pohledávky přihlášené (jiným) věřitelem v insolvenčním řízení. Jedná se tedy o rozšíření okruhu nositelů popěrného práva na úpadcovy věřitele, kteří své pohledávky přihlásili v rámci insolvenčního řízení.

Nová právní úprava reaguje na nález pléna Ústavního soudu vydaného ve Sbírce zákonů pod č. [241/2010](#) Sb., kterým Ústavní soud označil absenci popěrného práva na straně věřitelů za porušení základního práva na spravedlivý proces a s účinností od 31.3.2011 příslušné omezující ustanovení insolvenčního zákona zrušil. Výsledkem toho zrušení by nicméně bylo i odnětí popěrného práva insolvenčnímu věřiteli a dlužníkovi. Prvním dubnem by tak nastala situace, kdy by ve svých důsledcích nebyl žádný z procesních subjektů insolvenčního řízení oprávněn popřít jakoukoliv, byť zcela neoprávněnou, pohledávku. Zákonodárci tak stáli před úkolem, jak institut popření pohledávek začlenit do insolvenčního zákona a zároveň co nejvíce zabránit zneužití tohoto institutu.

Nová úprava a efektivita insolvenčního řízení

Nová úprava popěrné právo věřitelům tedy přiznává, avšak zároveň se snaží vyhnout negativním důsledkům, které popěrné právo věřitelů způsobovalo v úpadkových řízeních podle dřívějšího zákona o konkursu a vyrovnání. Těmi bylo především taktické účelové vyvolávání incidenčních sporů ze strany některých věřitelů, které vedlo k neúměrnému prodloužení celého insolvenčního řízení. Novela tak obsahuje řadu pojistek, které mají takové jednání omezit.

První pojistkou je v první řadě povinnost popírajícího věřitele složit jistotu na náklady incidenčního sporu ve výši 10 000,- Kč. Současně může také soud na návrh věřitele, jehož přihlášená pohledávka je popírána, uložit popírajícímu věřiteli povinnost složit jistotu k zajištění náhrady škody a jiné újmy, která by věřiteli popřené pohledávky vznikla nedůvodným popřením. Avšak je již na věřiteli, jehož přihlášená pohledávka je popírána, aby doložil, že mu vznik takové škody nebo jiné újmy zjevně hrozí. Nedojde-li ke složení jistoty na náklady sporu nebo k zajištění náhrady škody (pokud její hrozba byla doložena) soud žalobu, již bylo uplatněno popření pohledávky, odmítne.

Další pojistkou je zformalizování celého procesu popření pohledávek. Popření pohledávky věřitelem

se stává právním úkonem v předepsané formě, který musí mít stejné náležitosti, jako žaloba podle občanského soudního řádu, musí z něj být patrné, zda se popírá pravost, výše nebo pořadí pohledávky. Popření pohledávky musí být učiněno na standardizovaném formuláři. Formulářová podoba má minimalizovat formální chyby a usnadnit orientaci insolvenčního soudu při rozhodování o zjevné bezdůvodnosti popření. Současně je stanoveno, že popření pohledávky musí být učiněno nejpozději 3 dny před dnem přezkumného jednání o popřené pohledávce.

U vadného nebo neúplného podání se přitom nepoužije ustanovení občanského soudního řádu, na základě kterého soud vyzve účastníky k doplnění nebo opravě a soud takové podání nejpozději do skončení přezkumného řízení odmítne rozhodnutím, ve kterém určí, že se k tomuto podání vůbec nepřihlíží. Jiný postup by měl za následek faktické prodloužení lhůty pro realizaci popěrného práva a v konečném důsledku by vedl k prodloužení celého řízení. Na popírající věřitele je tak kladen zvýšený nárok při uplatnění popěrného práva. V případě vadného podání věřitelé totiž o právo popřít přihlášenou pohledávku jiného věřitele přijdou. V případě řádného popření pohledávky se podání považuje za určovací žalobu proti věřiteli, který předmětnou pohledávku přihlásil. Zákonodárce tak přenáší odpovědnost za zahájení sporu na popírajícího věřitele.

V neposlední řadě může soud také popření pohledávky věřitelem odmítnout, dospěje-li k závěru, že je zjevně bezdůvodné. Proti takovému rozhodnutí se však může popírající věřitel odvolat. Zjevně bezdůvodným rozhodnutím se rozumí např. takové, v němž uplatněný důvod nemůže účinně zpochybnit pravost, výši či pořadí pohledávky, i kdyby tvrzené skutečnosti byly pravdivé.

Účinně popřít pohledávku je možné výhradně při řešení úpadku konkursem nebo oddlužením. V případě reorganizace je vliv popření pohledávky přihlášeným věřitelem na zjištění popřené pohledávky vyloučen, čímž zákonodárce respektuje odlišnosti sanačních způsobů řešení úpadku. Při řešení úpadku oddlužením jsou účinky popěrného práva věřitele zachovány z toho důvodu, že věřitel je v tomto případě vyloučen z rozhodování o povolení oddlužení.

I přes snahu zákonodárců zavést prostředky efektivního využívání popěrného práva je jisté, že zavedení popěrného práva povede ke zvýšení počtu incidenčních sporů a tím i prodloužení trvání insolvenčního řízení. Nakolik však takto vyvolané incidenční spory budou regulovány výše uvedenými pojistkami ukáže až samotná praxe.

Albert Tatra, advokát

Petr Švepeš, právní asistent

[Norton Rose v.o.s., advokátní kancelář](#)

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1

Tel.: +420 257 199 025

Fax: +420 257 199 027

e-mail: prague@nortonrose.com

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)